

WOORDENBOEK VAN DE VLAAMSE DIALECTEN

UNIVERSITEIT GENT
Vakgroep Nederlandse Taalkunde
Blandijnberg 2
9000 Gent

Vragenlijst 95
JULI 1998

ZIEKTEN 1

Dialect van :(stad, dorp, gehucht, wijk),
.....(gemeente).....(prov.)

GESPROKEN DOOR :

Naam :
Geboorteplaats :
Geboortjaar :
Waar opgegroeid :
(vroeger) beroep :
In welke gemeente werd beroep uitgeoefend :
Dialect van moeder :
Dialect van vader :
Dialect van echtgeno(o)t(e) :
Ik ben naar school geweest tot jaar
Datum van invullen van vragenlijst :
Adres en telefoonnummer :
.....
.....

OPGETEKEND DOOR :

Naam :
Geboorteplaats :
Geboortjaar :
Dialect :
(vroeger) beroep :
Ik ben naar school geweest tot jaar.
Hoogste diploma :
Adres en telefoonnummer :
.....
.....

Beste medewerker/ster,

Deze vragenlijst moet dienen voor een dialectwoordenboek. Wilt u er dus zorg voor dragen dat u steeds woorden geeft die in uw dialect gebruikelijk waren of zijn. Tracht de dialectuitspraak zo goed mogelijk weer te geven. Maak u echter geen zorgen als dat soms moeilijk blijkt te zijn. Elke aanduiding, hoe onvolmaakt ook, is welkom.

Vul ook de eerste bladzijde (met naam, geboorteplaats enz.) zo nauwkeurig mogelijk in. Mogen we u vragen de vragenlijst in te vullen voor slechts één plaats en niet voor een hele streek? Na 'dialect van : ...' hoort de naam te staan van één bepaalde plaats van voor de gemeentefusies, niet de naam van een streek.

ALGEMEENHEDEN

Hoe noemt u in uw dialect:

1. Ziek zijn?	
2. Voortdurend sukkelen met de gezondheid, ziekelijk zijn?	
3. Zich onwel voelen?	
4. Verzwakt door een ziekte?	
5. Een besmettelijke ziekte in het algemeen?	
6. Een ziekte die overgaat van de ene mens op een andere is ..	
7. "Overslaan" gezegd van het hart?	
8. Een tijdelijke goed voelbare versnelde klopping van het hart?	
9. Hijgend en moeilijk ademen?	
10. Een drukkend gevoel op de borst?	
11. Welk geluid wordt er gemaakt als men verkouden is en de luchtwegen geprikkeld worden? Men moet dan	
12. Een aanval van hoesten?	
13. Zwaar hoesten?	
14. Droog hoesten?	
15. Een droge hoest?	
16. Een hoeveelheid slijm die men opgeeft en uitspuwt?	
17. Hoesten met veel fluimen?	
18. Voedsel dat in de maag zit weer opgeven en niet kunnen inhouden?	
19. De brij die uit de mond komt bij het braken?	
20. Neiging tot braken hebben?	

21. De buikziekte die gekenmerkt wordt door dunne stoelgang, waardoor men voortdurend naar het WC moet? Er bestaan daarvoor gewone, maar ook spottende woorden. Wat is het gewone woord, dat u bij de dokter zou gebruiken?	
22. Welk woord wordt ervoor gebruikt om te spotten?	
23. Een bloederige stoelgang?	
24. Een moeilijke stoelgang?	
25. Krampen in de buik?	
26. Het opkomen van maagzuur in de mond?	
27. Een opgeblazen gevoel door te veel te eten?	
28. Geen eetlust hebben?	
29. Het slechtruikend gas dat uit de darmen wordt geloosd? Er bestaan daarvoor gewone en spottende woorden. Welk gewoon woord zou u bij de dokter gebruiken?	
30. Welk woord wordt daarvoor gebruikt om te spotten?	
31. Het oprispen van de maag na een maaltijd waardoor je smaakt wat je tevoren gegeten hebt?	
32. Een oprisping die een slechte smaak nalaat in de mond?	
33. Na het eten luidruchtig de gassen uit de maag laten ontsnappen? Het is onbeleefd om dat aan tafel te doen.	
34. Als men te vlug eet, kan daarna het middenrif krampachtig samen beginnen te trekken. Men maakt dan een eigenaardig geluid. Er bestaan heel wat middeltjes om dat verschijnsel te doen ophouden (o.a. adem inhouden, water drinken ...). Hoe noemt u dat verschijnsel?	
35. De urine niet kunnen ophouden?	
36. Wat zegt men als er in een wonde een ontsteking komt? De wonde is aan het	
37. Een plaats op of in het lichaam die ontstoken is?	

38. Het geelachtige vocht dat bij ontstekingen gevormd wordt?	
39. Een beschadiging van de huid (of het vlees) waarbij bloedverlies optreedt in het algemeen?	
40. Een lichte wonde aan de oppervlakte van de huid die de vorm heeft van een streep, b.v. als men een tak van een doornstruik tegen het lichaam gekregen heeft?	
41. Een langwerpige wonde in het lichaam die is ontstaan doordat er met iets scherp in gesneden is?	
42. Een gapende en diepe wonde?	
43. De brede wonde op de huid die ontstaat na een onzachte schuring?	
44. Het harde laagje dat een wonde afdekt als ze begint te genezen?	
45. Het blijvende merkteken van een wonde op het lichaam?	
46. Een onderhuidse beschadiging door slaan of drukking?	
47. Een plaats op de huid die blauw verkleurd is doordat men zich b.v. gestoten heeft?	
48. Een doorschijnend met vocht gevuld blaasje op de huid (b.v. als men zich verbrand heeft)?	
49. Een blaas die dieper dan de huid ligt en met half-vloeibaar vocht gevuld is?	
50. De zwelling op het (voor)hoofd die ontstaat door zich te stoten?	
51. Een bult op de huid die ontstaat door een ziekte?	
52. Een dikte in de mond door een ontsteking van de wang of een tand?	
53. Een kleine, felrode bloeditstorting, b.v. als men met een hamer op de duim geslagen heeft?	
54. Hoe zegt men: "Bedekt met littekens wegens pokken"?	

55. Hoe noemt u een gezicht dat volstaat met littekens door de pokken?	
56. Elk van de kleine, zwarte puntjes op het gezicht die je kunt uitduwen?	
57. Als men het koud heeft, kunnen op de huid talrijke kleine puntjes en rechtstaande haartjes verschijnen. Hoe noemt u dat verschijnsel?	
58. Uitslag op de huid?	
59. Als men misselijk of ziek is, trekt het bloed soms weg uit het aangezicht. Men wordt dan	
60. Een gezwollen gezicht?	
61. Een rood gezicht van teveel alcohol te drinken?	
62. Handen met pijnlijke en jeukende zwellingen van de kou?	
63. Voeten met pijnlijke, blauwrode zwellingen van de kou?	
64. Sterk zwetende handen?	
65. Sterk zwetende voeten?	
66. Een onaangename lichaamsgeur hebben?	
67. Een bloedende neus?	
68. Het slijmerige vocht in de neus?	
69. Een neus die je voortdurend moet snuiten omdat er waterachtig snot uitkomt?	
70. Een slinger slijmerig vocht die bij kleine kinderen soms uit de neus hangt?	
71. Opgedroogd slijm dat uit de neus gepeuterd kan worden?	
72. Het gesuis in de oren als men snel van hoogte verandert (b.v. in een lift; als men snel over een heuvel rijdt; in een opstijgend vliegtuig)?	
73. De opeenhoping van oorsmeer in de oren waardoor ze verstopt raken?	

74. Wallen onder de ogen?	
75. Donkere kringen onder de ogen?	
76. Het oogvuil in de ooghoeken bij het wakker worden 's morgens?	
77. Een etterend, tranend oog?	
78. Een mond met kloofjes in de lippen aan de mondhoeken, bij ziekten als b.v. mondhoekontsteking?	
79. Een witte, afschraapbare tong?	
80. Gebrekkig lopen doordat het ene been korter is dan het andere?	
81. Mank gaan, b.v. doordat men zich aan het been bezeerd heeft?	
82. Het spraakgebrek waarbij iemand het begin van de woorden snel herhaalt?	
83. Verwarde dingen zeggen als men hoge koorts heeft?	
84. De klank van de stem kan veranderen als de stembanden overspannen zijn, b.v. door heel lang te roepen of te zingen. Hij kan niet meer zingen want hij is	
85. Een herhaalde, onwillekeurige beweging (dikwijls in het aangezicht ; b.v. ongecontroleerd met de ogen knipperen)?	
86. De witte of geel-bruine slijmerige afscheiding die uit de vagina komt rond het tijdstip van de eiersprong of net voor de maandstonden beginnen en die wijst op een ziekte?	
87. Lichamelijk lijden in het algemeen? Sommige zieken lijden erg veel	
88. Hoe zegt u: 'veel pijn hebben'?	
89. Een plotseling opkomend en weer verdwijnend pijngevoel?	
90. Een onwillekeurige, plotse en pijnlijke samentrekking van een spier?	

91. Pijn in de zij tengevolge van te lang lopen?	
92. De pijn in het hoofd die optreedt bij heel wat aandoeningen, b.v. verkoudheid?	
93. De pijn in het hoofd als gevolg van te veel alcohol drinken?	
94. Een plotselinge erge pijn door de sterke samentrekking van een orgaan zoals de darmen?	
95. Een kriebelend gevoel aan de huid dat aanzet tot krabben?	
96. Een prikkelend gevoel als van vele naalden, b.v. als men uit koud weer plots in de warmte komt?	
97. De koude gevoelloosheid na een verkrampde houding, b.v. van een been?	
98. Een schrijnende lichte pijn, b.v. in de tanden?	
99. Stijve ledemanten hebben?	
100. De te hoge lichaamstemperatuur die typisch is voor veel ziekten?	
101. De koude rillingen die dan over het lichaam lopen?	
102. De opwellingen van warmte die een vrouw krijgt als ze in de menopauze is?	
103. Bewusteloos neervallen op de grond?	
104. Buiten bewustzijn zijn?	
105. Een draaierig gevoel in het hoofd hebben, alsof men gaat vallen?	
106. Een licht, snel voorbijgaand gevoel van zwakte?	
107. Door en door vermoeid zijn?	
108. Zonder krachten zijn?	

ZIEKTEN EN AANDOENINGEN

109. Een plotse aanval aan het hart, waarbij een deel van het hart afsterft door onvoldoende bloedtoevoer?	
110. Een plots opkomende aandoening, met een drukkende pijn op de borst?	
111. Een plotse bewusteloosheid, met o.a. verlammingen als gevolg?	
112. Een ontsteking van een ader (meestal in één van de benen) waarbij de ader een rode kleur krijgt?	
113. Een vernauwing van een slagader door verkalking? Het lidmaat wordt dan koud en bleek en voelt pijnlijk aan.	
114. Een blauw uitgezette ader in de benen?	
115. De besmettelijke longziekte die vroeger veel voorkwam en gekenmerkt wordt door (bloed) hoesten?	
116. De gevaarlijke longziekte die gekenmerkt wordt door kortademigheid, pijn in de borstkas en pijnlijke hoest?	
117. Een zware verkoudheid met veel gehoest en geproest, veroorzaakt door een ontsteking van de luchtpijpen?	
118. De aandoening die gepaard gaat met neusverstopping en de vorming van snot waardoor men dikwijls de neus moet snuiten?	
119. Een erge ziekte aan de ingewanden in het algemeen?	
120. Een zwakke plek in de maagwand die pijn veroorzaakt? Een ernstig symptoom is het braken van bloed.	
121. De aandoening die gekenmerkt wordt door pijn in de buikstreek, die zeer hevig kan zijn? Men moet dan geopereerd worden, waarbij een ontstoken stukje darm wordt weggehaald. De operatie is tegenwoordig weinig gevaarlijk.	
122. Een uitstulping van een stuk darm door een zwakke plek tussen de spieren van de buikwand?	
123. Een uitstulping van de ingewanden op de plaats van de navel?	

124. Een aandoening gekenmerkt door buikpijn met krampen, soms gepaard met braken en diarree?	
125. De aandoening waarbij de dikke of dunne darm geheel of gedeeltelijk is afgesloten, waardoor de uitwerpselen niet uit het lichaam verwijderd kunnen worden?	
126. De onmogelijkheid om voedsel goed te verteren met maagpijn en braken als gevolg?	
127. De aandoening die het gevolg is van teveel te eten, met maagpijn en braken tot gevolg?	
128. Een in de diepte gaande zweer, vaak aan de aars?	
129. Verwijde spataders aan het achterwerk? De aandoening is dikwijls pijnloos maar wel jeukerig. De uitgerekte ader scheurt echter gemakkelijk, met een bloeding als gevolg.	
130. Een ontsteking van de urineblaas waardoor men dikwijls en pijnlijk moet plassen?	
131. De ziekte waarbij men goed op het suikergehalte in het bloed moet letten?	
132. De zwelling in de keel door vergroting van de schildklier?	
133. De eenzijdige verlamming van de aangezichtsspier waardoor de mond scheeftrekt en het ene oog niet meer volledig dicht kan?	
134. Een ontsteking van een zenuw, gekenmerkt door plots opkomende en plots verdwijnende pijn?	
135. De ziekte die gekenmerkt wordt door plotselinge aanvallen met bewustzijnsverlies en hevige spierschokken?	
136. Een plots opkomende erge pijn in het hoofd, dikwijls aan één kant, zonder dat men eigenlijk ziek is?	
137. De ziekte waarbij weefsel of lichaamsdelen afsterven door een zweer die de bloedtoevoer afsluit? De huid wordt blauw tot zwart.	
138. De gevaarlijke ontsteking die kan ontstaan als men zich b.v. aan een roestig voorwerp verwondt? Er ontstaat dan een pijnlijke rode lijn op de huid.	

139. De ziekte (dikwijls door bacillen in paardemest overgedragen) die ontstaat na een verwonding ? Ze begint met een kramp in de kaakspieren; geleidelijk aan breiden de krampen zich over het hele lichaam uit. Ze is zeer gevaarlijk en men moet ertegen ingeënt worden.	
140. Seksueel overdraagbare ziekten in het algemeen?	
141. Een besmettelijke infectie die seksueel wordt overgedragen en die bij mannen de plasbuis doet ontsteken waardoor er etter uit de penis komt? Bij vrouwen is de baarmoeder ontstoken met onvruchtbaarheid als mogelijk gevolg.	
142. De seksueel overdraagbare ziekte die bij mannen gekenmerkt wordt door een ongevoelige zweer op de eikel van de penis? Ze is veel gevaarlijker dan de vorige.	
143. De huidaandoening gekenmerkt door kleine blaartjes en hevige jeuk. Meestal worden de huidplooien op de polsen, de onderarmen, de schaamstreek en tussen de vingers aangetast?	
144. Een besmettelijke (kinder)ziekte waarbij de hals aan één kant opzwellt?	
145. De aandoening van de ademhalingsorganen, gepaard gaande met hoge koorts? Ze is zeer besmettelijk. Ze ontstaat plots en kan duizenden mensen aansteken.	